Kristianstads kommun

BESLUT
2026-10-19 ALL.2026.2893

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Miljö- och hälsoskyddsavdelningen
Rebecca Ivarsson

044-13 52 41
rebecca.ivarsson@kristianstad.se

Klimat- och näringslivsdepartementet
Regeringskanseliet

kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss - Förbättrat genomförande av industriutsläppsdirektivet

Diarienummer, Kristianstad kommun: ALL.2026.2893
Remissens diarienummer: KN2026/01497-1

Yttrande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Kristianstads kommun har beretts tillfälle att yttra sig över Klimat- och näringslivsdepartementets promemoria *Förbättrat genomförande av industriutsläppsdirektivet.*

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker i huvudsak promemorians förslag och delar bedömningen att det finns behov av att förtydliga genomförandet av industriutsläppsdirektivet. Nämnden anser dock att vissa förslag behöver förtydligas för att säkerställa en rättssäker, enhetlig och effektiv tillämpning.

Nämnden vill särskilt uppmärksamma följande frågor.

- **Definitioner av tillämpningsregler.** Förslagen om definitionen av anläggning och sammanräkning av verksamheters produktionskapacitet behöver kompletteras med tydligare kriterier och nationell vägledning för att minska risken för olika bedömningar mellan tillsynsmyndigheter.

- **Offentliggörande av tillsynsrapporter.** Nämnden anser att konsekvenserna av det föreslagna offentliggörandet behöver utredas ytterligare. Det krävs en tydligare analys av hur allmänhetens rätt till insyn ska balanseras mot sekretess, informationssäkerhet och risken för ekonomisk skada, skadat anseende eller säkerhetsrelaterade konsekvenser för berörda verksamheter.

- **Tillsynsmyndigheternas resursbehov.** Förslagen riskerar att medföra fler utredningar, mer omfattande handläggning och ökade krav på dokumentation, uppföljning och rapportering. Nämnden bedömer att konsekvenserna för myndigheternas personella och ekonomiska resurser behöver analyseras mer ingående. Det behöver även beaktas att en ökad arbetsbelastning utan motsvarande resursförstärkning kan leda till längre handläggningstider och undanträngning av ordinarie tillsyn.

- **Konsekvenser för företagen.** Nämnden anser att risken för oproportionerliga administrativa och ekonomiska kostnader behöver belysas tydligare, särskilt för mindre verksamheter med begränsade ekonomiska resurser. Även indirekta kostnader till följd av exempelvis förlängda handläggningstider och ökad administrativ belastning bör beaktas.

Nämnden anser sammantaget att konsekvenserna för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare behöver analyseras mer fullständigt innan förslagen genomförs. Det behövs tydligare nationell vägledning, en mer ingående bedömning av myndigheternas resursbehov och företagens kostnader samt ett tydligare underlag för hur tillsynsrapporter ska hanteras och offentliggöras med hänsyn till gällande sekretessbestämmelser, informationssäkerhet och berörda verksamheters skyddsintressen.

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Kristianstads kommun har beretts tillfälle att, senast den 1 november 2026, yttra sig över Klimat- och näringslivsdepartementets promemoria Förbättrat genomförande av industriutsläppsdirektivet.

Promemorian har tagits fram mot bakgrund av Europeiska kommissionens synpunkter på Sveriges genomförande av industriutsläppsdirektivet och syftar till att förtydliga och komplettera det svenska regelverket för att säkerställa att direktivets krav genomförs på ett ändamålsenligt sätt.

Förslagen omfattar bland annat en definition av begreppet anläggning, regler för bedömning av vilka verksamheter som ska omfattas av industriutsläppsdirektivet, förtydligade krav på tillståndsvillkor samt ändrade bestämmelser om tillsyn, uppföljning och offentliggörande av tillsynsrapporter. Promemorian behandlar även de konsekvenser som förslagen kan medföra för berörda myndigheter, företag och andra aktörer.

Bedömning

Yttrandet fokuserar särskilt på behovet av tydliga och enhetliga tillämpningsregler, konsekvenserna av det föreslagna offentliggörandet av tillsynsrapporter samt förslagens praktiska och ekonomiska konsekvenser för tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare.

Mot denna bakgrund lämnar Miljö- och hälsoskyddsnämnden synpunkter på avsnitt 4.1, som behandlar definitionen av anläggning och vilka verksamheter som omfattas av industriutsläppsdirektivet, samt avsnitt 4.3, som behandlar tillsynsmyndigheternas utökade uppgifter. Nämnden lämnar även synpunkter på avsnitt 6.3 som behandlar förslagens konsekvenser för berörda aktörer.

4.1 Vad är en anläggning och vilka verksamheter är industriutsläppsverksamheter?

Avsnitt 4.1.1 En förklaring av uttrycket anläggning införs

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ser ett behov av att förtydliga de föreslagna bestämmelserna om definitionen av *anläggning* och den så kallade *adderingsregeln*, som ska tillämpas vid bedömningen av vilka verksamheter som omfattas av industriutsläppsdirektivets bestämmelser. Nämnden bedömer att förslagen i nuvarande utformning riskerar att medföra tolkningssvårigheter och olika bedömningar mellan

tillsynsmyndigheter, vilket kan påverka såväl rättssäkerheten som förutsebarheten för verksamhetsutövarna.

Den föreslagna definitionen av anläggning väcker frågor om vilka kriterier som ska vara avgörande vid bedömningen av vad som utgör en *fast teknisk enhet* och när olika verksamheter ska anses vara *tekniskt knutna* till varandra. Det behöver tydliggöras vilken betydelse faktorer såsom geografisk närhet, gemensam infrastruktur, tekniska samband och gemensam verksamhetsutövare ska ha vid bedömningen.
Utan tydliga kriterier finns risk för att likartade verksamheter bedöms olika beroende på vilken tillsynsmyndighet som handlägger ärendet

Även den föreslagna adderingsregeln behöver förtydligas. Det saknas tillräcklig vägledning om hur produktionskapacitet och produktionsmängder ska beräknas och sammanräknas i praktiken. Det behöver bland annat klargöras hur bedömningen ska göras när verksamheterna har samma verksamhetsutövare eller när de delar viss utrustning eller infrastruktur, men i övrigt bedrivs självständigt. Det behöver också förtydligas när verksamheter ska anses finnas inom *samma geografiska läge,* och därmed ska adderas med varandra, och vilka omständigheter som ska vara avgörande för om verksamheterna ska betraktas som en gemensam anläggning eller bedömas var för sig.

Otydligheter i dessa delar kan medföra att verksamhetsutövare får svårt att förutse om deras verksamheter omfattas av industriutsläppsreglerna och vilka krav detta i så fall innebär. För tillsynsmyndigheterna kan det leda till ett ökat behov av utredningar, kompletteringar och individuella bedömningar. Detta riskerar att medföra en ökad arbetsbelastning och längre handläggningstider samt att resurser behöver tas i anspråk för gränsdragningsfrågor i stället för planerad och riskbaserad tillsyn

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser därför att bestämmelserna behöver kompletteras med tydligare bedömningskriterier och nationell vägledning innan de träder i kraft. Vägledningen bör innehålla praktiska exempel på hur definitionen av anläggning och adderingsregeln ska tillämpas i olika situationer, inkluderat verksamheters geografiska placering. Syftet bör vara att säkerställa en enhetlig rättstillämpning, öka förutsebarheten för verksamhetsutövarna och begränsa onödigt utredningsarbete hos tillsynsmyndigheterna.

4.3 Tillsynsmyndigheternas uppgifter utökas

Avsnitt 4.3.3 - Tillsynsmyndighetens uppgifter efter ett tillsynsbesök hos en industriutsläppsverksamhet

Förslaget innebär bland annat en precisering av när tillsynsbesök ska genomföras, exempelvis efter allvarliga klagomål, olyckor, tillbud eller misstanke om bristande efterlevnad. Förslaget innehåller även bestämmelser om uppföljning efter tillsyn, tidsfrister för skriftlig redovisning till verksamhetsutövaren samt krav på att redovisningen ska göras tillgänglig för allmänheten. Vid allvarliga brister ska ett nytt tillsynsbesök genomföras inom sex månader.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer, som ovan nämnt, att förslagen kan medföra en ökad arbetsbelastning för tillsynsmyndigheterna. De fastställda tidsfristerna ställer krav på tillräcklig bemanning, relevant kompetens och fungerande administrativa rutiner för att tillsynsbesök, dokumentation, rapportering och uppföljning ska kunna genomföras inom föreskriven tid. Om de tillkommande arbetsuppgifterna inte motsvaras av tillräckliga resurser finns risk för längre handläggningstider och att den planerade, riskbaserade

tillsynen behöver prioriteras ned till förmån för de nya skyldigheterna. Nämnden anser därför att resurskonsekvenserna behöver analyseras närmare.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden vill även uppmärksamma konsekvenserna av kravet på att tillsynsrapporter ska göras tillgängliga för allmänheten. Nämnden har förståelse för att allmänheten behöver insyn i miljöfarliga verksamheter och att transparens är en viktig del av ett fungerande miljöskydd. Det behöver dock finnas en rimlig balans mellan allmänhetens rätt till miljöinformation och skyddet för verksamhetsutövarnas legitima intressen, rättssäkerhet och säkerhet. En tillsynsrapport kan innehålla iakttagelser och bedömningar från ett enskilt tillsynsbesök utan att samtliga frågor har utretts slutligt. Iakttagelser kan behöva kompletteras eller sättas in i ett större tekniskt och rättsligt sammanhang innan deras innebörd och betydelse kan bedömas fullt ut. Om rapporten görs tillgänglig för allmänheten finns risk för att enskilda formuleringar lyfts ur sitt sammanhang och tolkas som slutliga konstateranden om allvarliga miljöproblem eller lagöverträdelser, trots att rapporten inte ger stöd för en sådan slutsats.

En sådan feltolkning kan medföra konsekvenser för verksamhetsutövaren i form av skadat anseende, ekonomisk skada och försämrade affärsmässiga förutsättningar. Risken kan förstärkas om uppgifterna sprids vidare i medier eller på sociala plattformar utan att det bakomliggande tillsynsärendet och rapportens begränsningar framgår. För verksamheter som hanterar farliga ämnen, bedriver samhällsviktig produktion eller har skyddsvärd teknisk infrastruktur kan offentliggörandet dessutom aktualisera frågor om fysisk säkerhet och informationssäkerhet. Riskerna behöver bedömas utifrån den aktuella verksamhetens förutsättningar och vilka uppgifter rapporten innehåller.

Nämnden vill också framhålla att kravet på offentliggörande kan påverka tillsynsmyndigheternas praktiska arbete. Det kan uppstå ett ökat behov av kvalitetssäkring, bedömningar av vilka uppgifter som kan lämnas ut och hantering av frågor från verksamhetsutövare och allmänhet. Om det saknas tydliga nationella riktlinjer för hur rapporterna ska utformas och hanteras finns risk för olika tillämpning mellan tillsynsmyndigheter. Det finns även en risk för att osäkerhet kring rapporternas framtida användning leder till mer försiktiga formuleringar, vilket kan försvåra en tydlig dokumentation av tillsynens iakttagelser och bedömningar.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser mot denna bakgrund att konsekvenserna av det föreslagna offentliggörandet behöver utredas ytterligare innan bestämmelserna träder i kraft. Det behöver tydliggöras hur rapporterna ska utformas för att skilja mellan iakttagelser, preliminära bedömningar och slutliga ställningstaganden samt hur sekretess och andra skyddsintressen ska beaktas. Det bör även tas fram nationell vägledning för rapportering och offentliggörande, så att tillämpningen blir enhetlig och så att risken för missvisande tolkningar och skada för berörda verksamheter begränsas.

Nämnden anser vidare att de tillkommande arbetsuppgifterna behöver beaktas i konsekvensanalysen och motsvaras av tillräckliga personella och ekonomiska resurser. Detta är en förutsättning för att de nya kraven ska kunna genomföras utan att den ordinarie tillsynens kvalitet och omfattning försämras.

6.3 Berörda Aktörer

Avsnitt 6.3.2 – Konsekvenser för regioner och kommuner

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att konsekvenserna för kommunernas tillsynsverksamhet riskerar att vara mer omfattande än vad som framgår av promemorian. De föreslagna förändringarna kan medföra ett ökat behov av utredningar, mer omfattande

handläggning och fler tillsynsuppgifter, liksom ökade krav på dokumentation, rapportering och uppföljning.

Arbetsbelastningen kan även öka till följd av behovet av att tolka och tillämpa nya eller förtydligade bestämmelser, bedöma om verksamheter omfattas av regelverket och säkerställa att tillsynsrapporter utformas och hanteras i enlighet med de nya kraven. Detta kan kräva såväl kompetensutveckling som anpassning av interna rutiner och administrativa arbetssätt.

Om de tillkommande arbetsuppgifterna inte motsvaras av tillräckliga personella och ekonomiska resurser finns risk för längre handläggningstider, undanträngning av ordinarie tillsyn och försämrade förutsättningar att bedriva en effektiv, rättssäker och riskbaserad myndighetsutövning. Det finns även risk för att tillsynsmyndigheternas möjligheter att prioritera tillsyn utifrån lokala miljö- och hälsorisker begränsas när nya uppgifter måste genomföras inom fastställda tidsfrister.

En ökad arbetsbelastning kan dessutom påverka verksamhetsutövarna indirekt genom längre väntetider, ökad osäkerhet och förseningar i ärenden som rör exempelvis verksamhetsförändringar och investeringar.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser därför att konsekvensanalysen behöver kompletteras med en mer konkret bedömning av vilka nya arbetsuppgifter som förväntas uppkomma, hur stor den tillkommande resursåtgången kan bli och vilka kompetensbehov som kan uppstå. Det behöver även tydliggöras hur de ökade kostnaderna ska finansieras och hur det ska säkerställas att de nya kraven kan genomföras utan att den ordinarie tillsynens kvalitet och omfattning försämras.

Avsnitt 6.3.3 – Konsekvenser för företag

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att konsekvensbedömningen behöver utvecklas vad gäller de ekonomiska och administrativa konsekvenserna för verksamhetsutövarna. Särskild hänsyn bör tas till mindre företag, eftersom dessa ofta har mer begränsade ekonomiska och personella resurser för att hantera nya eller utökade regelkrav.
Det är dessutom oklart hur många ytterligare verksamheter som faktiskt kan komma att omfattas av bullerreglerna genom den föreslagna adderingsprincipen.

Utökade krav på dokumentation, kontroll, uppföljning och rapportering kan medföra betydande kostnader, både i form av direkta utgifter och genom den arbetstid som behöver avsättas för att säkerställa regelefterlevnad. Kostnader för exempelvis tekniska utredningar, konsultstöd och framtagande av kompletterande underlag kan bli särskilt betungande för mindre verksamheter. Sådana kostnader står inte nödvändigtvis i proportion till företagets omsättning eller ekonomiska bärkraft, vilket innebär en risk för att regelbördan blir relativt sett större för mindre företag än för större verksamheter. Kostnaderna kan även bli svåra att förutse om det saknas tydlig vägledning om hur de nya bestämmelserna ska tillämpas. Osäkerhet kring vilka krav som gäller kan medföra att verksamhetsutövare behöver lägga ytterligare resurser på utredningar, rådgivning och kompletteringar.

Om tillsynsmyndigheternas arbetsbelastning samtidigt leder till längre handläggningstider kan ytterligare kostnader uppstå genom försenade investeringar och svårigheter att planera verksamhetsförändringar.

För mindre företag kan den samlade belastningen påverka lönsamheten och konkurrenskraften samt minska utrymmet för investeringar, verksamhetsutveckling och konkreta miljöförbättrande åtgärder. Det finns därmed en risk för att de administrativa och ekonomiska kraven får konsekvenser som går utöver de direkta kostnader som redovisas i konsekvensanalysen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser därför att konsekvensbedömningen bör kompletteras med en tydligare analys av de samlade kostnaderna för verksamhetsutövarna och hur dessa fördelar sig mellan företag av olika storlek. Det bör även bedömas om de föreslagna kraven är proportionerliga i förhållande till den förväntade miljönyttan och vilka åtgärder som kan minska onödiga administrativa kostnader utan att direktivets syfte eller miljöskyddets nivå åsidosätts.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Anders Svensson

Vice ordförande